

ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКИ
І ТЕХНОЛОГІЙ

STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS AND TECHNOLOGY
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

**SYLLABUS /ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ (ФАХОВОГО) ДЛЯ
ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Державного університету економіки і технологій
25 травня 2023 р. (протокол №13)

Голова Вченої ради Державного університету економіки і
технологій

А. В. Шайкан

ПРОГРАМА

**вступного іспиту (фахового) для здобуття ступеня вищої освіти
доктора філософії зі спеціальності «Менеджмент»**

Кривий Ріг

2023

SYLLABUS /ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ (ФАХОВОГО) ДЛЯ
ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	Програма вступного іспиту (фахового) для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії (ВФВДФ073)
Academic year / Навчальний рік -	2023 рік
Course of study / Назва спеціальності/галузі знань	073 Менеджмент
Educational program / Освітня програма Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус Learning language / Мова навчання	«Менеджмент» Українська
Author / Укладач	Петришина Тетяна Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, Державний університет економіки і технологій, e-mail: petrishina_to@duet.edu.ua http://orcid.org/0000-0002-7772-5793 Макаренко Віта Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, Державний університет економіки і технологій, e-mail: makarenko_vo@kneu.dp.ua , http://orcid.org/0000-0002-5424-5084 Андрущенко Ганна Іванівна, доктор соціологічних наук, професор, Державний університет економіки і технологій, e-mail: andrushchenko_gi@kneu.dp.ua , https://orcid.org/0000-0002-7778-5622

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета фахового випробування – виявлення відповідності знань, умінь і навичок вступників до аспірантури вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра зі спеціальності 073 «Менеджмент».

Завдання фахового випробування – встановлення фактичної відповідності рівня підготовки вступника вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики (магістр) зі спеціальності 073 Менеджмент.

B. ENTRANCE EXAM PROGRAM / ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

МОДУЛЬ 1. МЕНЕДЖМЕНТ

Тема 1. Поняття і сутність менеджменту

Сутність базових понять теорії управління: управління, менеджмент, адміністрування, керування. Еволюція поняття «менеджмент». Сучасні підходи до визначення поняття «менеджмент»

Менеджмент як вид професійної діяльності. Основні ознаки діяльності менеджера. Об'єкти діяльності менеджерів. Сфери менеджменту. Рівні менеджменту. Співвідношення сфер і рівнів менеджменту. Ролі менеджерів. Компетентності менеджера. Менеджери та підприємці – ключові фігури ринкової економіки. Спільне і відмінне між менеджером і підприємцем.

Менеджмент як наука і мистецтво управління. Об'єкт і предмет вивчення менеджменту, як науки. Менеджмент як мистецтво. Поєднання теорії і практики в управлінні.

Тема 2. Історія розвитку менеджменту

Виникнення управління як сфери людської діяльності. Управління у стародавньому світі. Представники стародавнього світу, що заклали основи управління. Зміст основних управлінських революцій. Передумови виникнення науки управління

Класичні теорії управління. Школа наукового управління. Концепція наукового управління Ф. Тейлора. Теорія потоко-масового виробництва Г. Форда. Інші представники школи наукового управління та їх здобутки. Адміністративна школа управління. Принципи управління А. Файоля. М. Вебер та його теорія раціональної бюрократії. Школа людських стосунків. Школа поведінкових наук. Кількісний підхід до управління. Інтегровані підходи до управління: процесний, системний та ситуаційний.

Сучасні напрями в менеджменті. Перспективи розвитку менеджменту. Завдання, що стоять перед менеджментом у XXI столітті. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні

Тема 3. Організації як об'єкти управління

Основні підходи до визначення поняття «організація». Організація як група людей, діяльність яких певним чином координується для досягнення загальної мети або цілей. Роль організацій у сучасному суспільстві. Різновиди організацій: підприємство, фірма, корпорація, установа. Класифікація організацій. Характеристики організацій.

Внутрішнє середовище організації та його складові. Організація, як відкрита система. Поняття зовнішнього середовища організації. Мікросередовище організації. Макросередовище організації.

Поняття життєвого циклу організації. Характеристика основних стадій життєвого циклу організації.

Тема 4. Управлінські рішення як результат управлінської діяльності

**SYLLABUS /ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ (ФАХОВОГО) ДЛЯ
ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

Поняття управлінського рішення. Правовий, соціальний, психологічний та інформаційний аспекти управлінського рішення. Класифікація управлінських рішень. Вимоги до управлінських рішень.

Фактори, що впливають на прийняття управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень: стан визначеності, стан невизначеності, стан ризику.

Інтуїтивна технологія прийняття управлінських рішень, її переваги та недоліки. Основні етапи прийняття управлінського рішення за раціональною технологією.

Організація виконання управлінського рішення. Зворотний зв'язок між виконавцем та менеджером при прийнятті та виконанні управлінського рішення. Контроль за виконанням управлінського рішення. Оцінка результатів виконання управлінського рішення. Здійснення корегувальних дій.

Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень. Характеристика кількісних методів обґрунтування управлінських рішень. Методи обґрунтування управлінських рішень в умовах визначеності. Основні методи обґрунтування управлінських рішень, що використовуються в умовах невизначеності і ризиків. Теоретико-ігрові методи: методи теорії статистичних рішень, методи теорії ігор. Якісні методи обґрунтування управлінських рішень. Методи експертних оцінок. Методи творчого пошуку альтернатив (евристичні методи)

Інструменти обґрунтування управлінських рішень. Використання платіжної матриці для вирішення управлінських проблем. «Дерево рішень». Правила його побудови. Пошук оптимального управлінського рішення за допомогою «дерева рішень»

Тема 5. Процес управління організаціями

Сутність понять «дія», «вплив», «взаємодія», «протидія». Управління, як вплив. Управління технічними та біологічними системами. Управління соціальними системами. Процес управління в менеджменті, як діяльність керівника в підлеглому йому колективі, за допомогою якої шляхом впливу на колектив відбувається об'єднання праці членів цього колективу заради досягнення найкращих результатів з позиції поставленої мети. Методологічний, економічний, соціальний, організаційний, функціональний та інформаційний зміст процесу управління. Специфічні властивості процесу управління.

Поняття «функція управління». Система функцій управління. Загальні функції управління: планування, організування, мотивація та контроль. Конкретні функції управління та їх класифікація. Взаємозв'язок загальних та конкретних управлінських функцій.

Поняття управлінської операції. Види управлінських операцій. Процедури управління та їх класифікація. Основні параметри управлінських функцій, процедур та операцій.

Методи менеджменту: адміністративні, економічні та соціально-психологічні.

Тема 6. Планування в організації

Сутність і значення функції менеджменту «планування». Принципи управлінського планування. Предмет, об'єкт і суб'єкти планування. Основні завдання планування. Основні етапи процесу планування. Класифікація управлінських планів.

Цілі управлінського планування. Класифікація цілей. Глобальна мета та місія організації. Система цілей організації. Дерево цілей. Вимоги, що висуваються до цілей. Концепція «управління за цілями», її переваги та недоліки.

Поняття стратегічного планування. Передумови появи стратегічного планування. Мета стратегічного планування. Принципи стратегічного планування. Системний підхід до формування стратегічних планів.

Поняття «стратегія». Основні елементи стратегії організації. Рівні стратегії. Класифікація стратегій

Стратегічний аналіз та його складові. Методи оцінки макросередовища організації STEP-аналіз та PEST-аналіз. Оцінка мікросередовища організації за допомогою моделі п'яти конкурентних сил М. Портера. Оцінка внутрішнього середовища організації. Визначення сильних та слабких сторін організації. SWOT-аналіз організації, як завершальний етап оцінки середовища функціонування організації

Тактичне планування. Взаємозв'язок стратегічного і тактичного планування. Плани впровадження стратегії: тактичні плани, одноразові плани (проекти, програми та бюджети).

Тема 7. Організування як загальна функція менеджменту

Сутність функції організування та її місце в системі управління. Поняття організаційної діяльності та її основні складові. Основні організаційні параметри

Поняття розподілу праці. Горизонтальний та вертикальний розподіл праці в організації. Проектування робіт. Традиційний підхід до проектування робіт. Новітні підходи до проектування робіт: ротація робіт, формування робочих модулів, розширення роботи, збагачення роботи, використання гнучких робочих графіків.

Департаменталізація та її види. Переваги та недоліки функціональної, продуктової, територіальної департаменталізації та департаменталізації, орієнтованої на споживача.

Поняття повноважень. Масштаби повноважень. Делегування повноважень як процес передачі керівником частини своєї роботи та повноважень підлеглому, який приймає на себе відповідальність за її виконання. Взаємозв'язок повноважень і відповідальності. Ступені відповідальності. Повноваження і влада. Лінійні, штабні та функціональні повноваження.

Поняття та основні складові організаційної структури управління. Характеристика основних типів організаційної структури управління. Адаптивні організаційні структури: проектна та матрична. Їх застосування на сучасних підприємствах

SYLLABUS /ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ (ФАХОВОГО) ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Тема 8. Мотивування як функція менеджменту

Значення людського фактора в управлінні організацією. Психологічні та фізіологічні особливості працівників організації. Потреби працівників та способи їх задоволення. Потреби та інтереси. Основні складові моделі мотивації через потреби. Мотив та стимул: спільні риси та відмінності. Основні підходи до визначення поняття «мотивація».

Традиційний підхід до мотивації. Метод «батога та пряника», його переваги та недоліки. Концепція «економічної людини». Підхід до мотивації з позиції школи людських відносин. Хоуторнські експерименти Е. Мейо. Концепція «соціальної людини». Підхід до мотивації з позиції людських ресурсів. Основні положення змістовних теорій мотивації: теорія ієрархії потреб А. Маслоу, теорія потреб Д. МакКлеланда, теорія мотиваційної гігієни Фредеріка Герцберга. Процесуальні теорії мотивації: теорія очікування, теорія справедливості, модель мотивації Портера-Лоулера

Арсенал мотиваційних засобів менеджера. Економічні методи мотивування. Методи нематеріальної мотивації. Моральні методи впливу на працівників

Тема 9. Контроль в менеджменті

Сутність контролю як виду управлінської діяльності. Функції контролю. Види управлінського контролю. Попередній контроль. Його основні завдання. Перевірка готовності організаційної системи до забезпечення виконання поставлених завдань, контроль трудових ресурсів, контроль матеріальних ресурсів. Контроль фінансових ресурсів.

Основні етапи процесу контролю. Вимірювання процесів, що здійснюються в організації. Основні методи вимірювання. Об'єкти вимірювання. Порівняння результатів вимірювання із встановленими стандартами. Реакція менеджера на результати порівняння. Необхідність виконання коригуючих дій за результатами контролю. Характер коригуючих дій.

Поведінкові аспекти контролю. Типові помилки в контролі, що викликають роздратування. Рекомендації щодо поведінки стосовно ефективного контролю

Тема 10. Інформація і комунікації в менеджменті

Поняття інформації. Роль інформації в діяльності менеджера. Класифікація інформації. Вимоги, що пред'являються до інформації.

Поняття комунікації. Цілі комунікації. Функції комунікації. Основні етапи комунікаційного процесу. Різновиди комунікацій.

Неформальні комунікації. Чутки. Класифікація чуток. Заходи із попередження і протидії чуткам.

Перешкоди на шляху ефективної комунікації. Засоби подолання перешкод в міжособистісних та організаційних комунікаціях

Тема 11. Керівництво і лідерство

Основи керівництва: повноваження, вплив, влада. Основні форми влади. Основні форми впливу. Поняття керівництва та лідерства. Відмінності між керівником та лідером. Відмінності керівника-лідера від керівника-адміністратора. Підхід до лідерства: підхід з позицій особистих якостей керівника. Поведінковий підхід до стилів лідерства. Ситуаційні підходи лідерства. Оцінка стилів лідерства. Теорія підходу до лідерства з позиції особистих якостей. Маніпуляційний вплив. Стиль керівництва. Стиль управління. Одномірний опис стилів керівництва. Гратка менеджменту. Ситуаційні теорії лідерства.

Типи керівників. Роль керівника в системі управління. Десять управлінських ролей (за визначенням Мінцберга). Чинники менеджерської діяльності в сучасних умовах України.

Тема 12. Ефективність менеджменту

Поняття результативності. Поняття ефекту. Основні підходи до визначення поняття «ефективність».

Концепції визначення ефективності управління: цільова концепція, системна концепція, концепція ефективності управління на основі досягнення "балансу інтересів", функціональна концепція ефективності управління, композиційна концепція ефективності управління. Підходи до оцінки ефективності управління: інтегральний, рівневий, часовий.

Фінансово – економічні показники ефективності управління. Показники, що характеризують ефективність організаційної структури. Показники, що характеризують ефективність виконання функцій менеджменту. Соціальні показники ефективності. Показники ефективності управління персоналом. Показники плинності. Якість трудового життя. Напрямки підвищення ефективності управлінської діяльності

МОДУЛЬ 2. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

Тема 1. Концептуальні засади теорії стратегічного управління. Передумови розвитку теорії стратегічного управління.

Зміст стратегічного управління. Ключові гіпотези та задачі стратегічного управління. Досвід та проблеми використання стратегічного управління в процесі розвитку українських підприємств.

Тема 2. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства.

Передумови для прийняття стратегічних рішень у процесі управління підприємством. Корпоративний, діловий,

SYLLABUS /ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ (ФАХОВОГО) ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

функціональний та операційний рівні стратегічних рішень. Загальна типологія стратегій за рівнями стратегічних рішень. Еталонні стратегії розвитку підприємства та стратегії його організаційного розвитку. Функціональні стратегії.

Тема 3. Етапи стратегічного управління та особливості формування стратегії підприємства Основні етапи стратегічного управління.

Місія підприємства та правила її формування в процесі стратегічного управління підприємством. Класифікація стратегічних цілей. Побудова дерева стратегічних цілей. Формування системи стратегічних цілей і завдань. Особливості формування стратегії підприємства

Тема 4. Стратегічне планування

Принципи та значення стратегічного планування діяльності підприємства. Бар'єри стратегічного планування та способи їх подолання. Моделі стратегічного планування. Зміст і структура стратегічного плану.

Тема 5. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства

Сутність та об'єкти стратегічного аналізу в процесі прийняття стратегічних рішень. Специфіка загального, галузевого, операційного та внутрішнього середовища підприємства. Типи зовнішнього середовища підприємства. Фактори впливу на нестабільність зовнішнього середовища. Особливості стратегічного аналізу середовища підприємств виробничої та невиробничої сфер діяльності. Стратегічний аналіз галузевого середовища підприємства.

Тема 6. Стратегічний потенціал організації та формування її конкурентних переваг

Поняття «стратегічний потенціал підприємства». Елементи стратегічного потенціалу підприємства та фактори впливу на його формування і розвиток. Методи та показники оцінювання стратегічного потенціалу підприємства. Сутність, класифікація та основні характеристики конкурентних переваг підприємства. Характеристика ключових компетенцій підприємства та методи їх ідентифікації. Технології формування та розвитку конкурентних переваг підприємства.

Тема 7. Види стратегічного управління

Девіантний та превентивний характер системи управління. Системи управління в умовах стабільного, динамічного зовнішнього оточення та в умовах кризової ситуації. Ранжування управлінських завдань за ступенем терміновості рішення. Інформаційні компоненти системи стратегічного управління. Управління на засадах контролю, екстраполяції, передбачення змін, гнучких екстрених рішень.

Тема 8. Портфельні стратегії та управління стратегічною позицією підприємства

Поняття «портфель підприємства» у стратегічному управлінні та мета його розробки. Стратегічна позиція підприємства та стратегічні зони господарювання (СЗГ): поняття та характеристика. Стратегічна сегментація ринку в процесі управління стратегічною позицією підприємства. Привабливість СЗГ та її оцінювання. Аналіз стратегічного портфеля організації.

МОДУЛЬ 3. ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту

Виробництво як процес перетворення ресурсів організації у вихідну продукцію. Об'єктивні закономірності управління виробництвом (операційною діяльністю). Сутність операційної функції. Галузеві особливості операційної функції. Категорія «операційна діяльність» та «виробнича діяльність», їх взаємозв'язок та розбіжність. Виробничий та операційний менеджмент: спільні та відмінні характеристики. Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації. Взаємозв'язок операційного менеджменту з іншими функціональними видами менеджменту. Історичний розвиток операційного менеджменту: промислова революція, розвиток теорії менеджменту, розвиток науки менеджменту і систем. Взаємозв'язок між категоріями «операційна функція», «операційний менеджер», «операційна система», «операційний процес», «операція». Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання. Структура процесу реалізації операційного менеджменту. Функціональна характеристика операційного менеджменту.

Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи

Коло стратегічних питань, що вирішується у операційному менеджменті. Сутність та етапи розробки операційної стратегії. Виражена компетентність підприємства. Формування стратегії виробництва товару. Вплив життєвого циклу на операційну стратегію. Розробка стратегії процесу. Типи процесів: сфокусований на процесі, сфокусований на продукті та процес, який повторюється. Порівняння стратегій процесів.

Особливості сфери послуг, які впливають на операційну стратегію. Застосування «дерева рішень» у проектуванні продукту або процесу.

Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види

Сутність системного підходу до операційного менеджменту. Операційна система як об'єкт управління. Особливості та властивості операційної системи. Елементи операційної системи: підсистема забезпечення, трансформуюча підсистема та підсистема планування і контролю. «Входи» та «виходи» операційної системи.

SYLLABUS /ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ (ФАХОВОГО) ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Класифікаційні підходи до операційних систем. Специфічні риси одиначної операційної системи. Особливості операційної системи серійного типу. Характеристика операційної системи масового виробництва. Операційна система з безперервним процесом як різновид операційної системи масового виробництва.

Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати

Поняття операційної діяльності підприємства. Склад основних ресурсів як вхідних факторів операційної діяльності. Продукт (послуга) як результат операційної діяльності підприємства. Операційні процеси організації – динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи. Принципи організації та складність операційних процесів. Типи операційних процесів, їх ознаки. Організація операційного процесу у просторі: технологічний та предметний напрями спеціалізації. Поняття, структура та тривалість операційного циклу підприємства. Визначення тривалості операційного циклу підприємства. Особливості управління за фазами операційного циклу підприємства.

Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи

Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи. Склад критеріїв та факторів проектування операційної системи. Соціотехнічний підхід до розробки операцій. Відмінності між проектуванням продукту та послуги. Розгортання функції якості як можливість залучення споживача до операційного процесу. Сучасний рівень розвитку виробничих та невиробничих операційних систем. Необхідність рішень з просторової організації діяльності. Проектування виробничих потужностей: аргументи на користь створення великих централізованих та невеликих децентралізованих підприємств. Проектування та місце розташування підприємства: фактори мікро- і макросередовища. Розміщення обладнання та робочих місць для виробництва: поопераційне, функціональне, потокове лінійне та фіксоване позиційне планування. Проектування робіт і нормування праці.

Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи

Довгострокове, середньострокове та короткострокове планування операцій, сукупне планування. Базові стратегії планування. Управління матеріально-технічним забезпеченням. Функції, завдання і основні вимоги до оперативного управління виробництвом. Зміст та фази оперативного управління. Види систем оперативного управління виробництвом. Організація диспетчеризації операційної діяльності. Контролювання операційного процесу: значення й технологія. Контролювання якості сировини, матеріалів, товарів та послуг. Контролювання запасів. Роль, завдання та принципи управління матеріальними ресурсами та запасами. Управлінські рішення у сфері управління запасами та пов'язаними з ними витратами. Особливості управління запасами залежного та незалежного попиту. Виштовхувальні та витягувальні системи. Робоче середовище та умови праці, режим роботи. Розподіл та кооперація праці. Мотивування роботи. Основи нормування праці. Методи нормування праці та часу. Хронометраж.

Тема 7. Основи управління проектами

Сутність проектного підходу до управління організацією. Значення та основні завдання в процесі управління проектами. Планування проектів. Поопераційний перелік робіт. Створення робочих графіків за допомогою діаграм Г. Гантта. Розклад проектів. Контроль проектів. Методи сітьового планування: переваги та недоліки. Техніка управління проектами методом оцінювання та розгляду програми (PERT) та методом критичного шляху (CPM).

Тема 8. Основи менеджменту якості

Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів та послуг. Показники якості та методи їх оцінювання. Основні підходи щодо менеджменту якості. Планування якості. Організаційне забезпечення якості. Інструменти контролю якості. Аналіз існуючих програм забезпечення якості: підхід У.Е. Демінга, Д. Джурана, П. Кросбі, К. Ісікави. Підхід з позицій загального менеджменту якості. Розвиток програми забезпечення якості. Система стандартів ISO 9000.

Тема 9. Управління результативністю операційної діяльності

Показники результативності функціонування виробничих невиробничих операційних систем. Продуктивність операційної діяльності як міра результативності операційного менеджменту. Комплексний підхід до питань продуктивності. Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи. Фактори, що впливають на динаміку продуктивності. Шляхи підвищення її продуктивності.

МОДУЛЬ 4. ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Тема 1. Поняття і сутність теорії інноватики

Визначення інноватики як науки. Сутність понять «інновація», «нововведення», «новація». «Життєвий цикл» інновацій. Інноваційна діяльність. Інноваційна інфраструктура. Технологія та технологічні уклади.

Тема 2. Становлення теорії інноваційного розвитку та її сучасні концепції

Циклічність розвитку. Теорія довгих хвиль М. Д. Кондратьєва. Класична теорія нововведень. Неокласична теорія нововведень. Теорія прискорення. Соціально-психологічна модель.

Тема 3. Інноваційний процес як об'єкт інноваційного менеджменту

SYLLABUS /ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ (ФАХОВОГО) ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Загальна характеристика інноваційного процесу: поняття, сутність, зміст. Структура інноваційного процесу. Моделі поширення інновацій. Причини та джерела інноваційних ідей. Чинники успішності та невдач нововведень.

Тема 4. Державне регулювання інноваційної діяльності

Роль держави у створенні механізму регулювання інноваційного процесу та інноваційної діяльності. Державна інноваційна політика. Методи реалізації інноваційної політики.

Тема 5. Основи інноваційного менеджменту

Сутність та зміст інноваційного менеджменту. Функції інноваційного менеджменту. Менеджери в інноваційній сфері. Рішення в інноваційному менеджменті та методи їх прийняття.

Тема 6. Підприємство як основний суб'єкт реалізації нововведень

Взаємодія організації та нововведень. Особливості взаємодії організації та нововведень. Сприйнятливості організації до нововведень. Інноваційний потенціал та його оцінка. Причини успіху та краху організації.

Тема 7. Інноваційні стратегії

Поняття та особливості інноваційної стратегії. Типи інноваційних стратегій. Розроблення і обґрунтування інноваційної стратегії. Процес розроблення нового продукту. Стратегічне планування як елемент стратегічного управління та метод реалізації інноваційної стратегії.

Тема 8. Методи організації забезпечення інноваційних процесів на підприємстві

Особливості побудови організаційних структур НДДКР. Основні види організаційних структур НДДКР. Основні методи організації інноваційного процесу. Організація роботи «змішаних бригад». Досвід управління науково-дослідною діяльністю в японській компанії «Мацусіта електрик індастріал».

Тема 9. Оцінка ефективності інновацій

Тенденція розвитку науково-технічного прогресу і його взаємодія з природним і соціальним середовищем. Сутність проблеми оцінки ефективності інновацій. Види ефективності (ефектів). Методи оцінки економічної ефективності інноваційної діяльності.

C. EXAM FORM / ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВИПРОБУВАННЯ

Вступний іспит із спеціальності проводиться у формі співбесіди за білетом, який містить 5 теоретичних питань, виконання кожного з них оцінюється за шкалою від 0 до 40 балів.

До участі у фаховому випробуванні допускаються вступники, які дотрималися усіх норм і правил, передбачених чинним законодавством України, Правилами прийому до Державного університету економіки і технологій та умови вступу до аспірантури.

D. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

МОДУЛЬ 1. МЕНЕДЖМЕНТ

1. Краснокутська Н.С., Нащекіна О.М., Замула О.В. Менеджмент: Навчальний посібник. Харків: «Друкарня Мадрид», 2019. 231 с.
2. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Підручник. Видання 4-е, перероблене і доповнене К.: «Кондор», 2012. 664 с.
3. Петруня Ю. Є., Петруня В. Ю. Менеджмент. Практикум: навч. посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2019. 104 с.
4. Шкільняк М. М., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: навч. посіб. Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.

МОДУЛЬ 2. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

1. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. К.: Центр учбової літератури, 2016. 376 с.
2. Довгань Л. Є., Каракай Ю. В., Артеменко Л. П. Стратегічне управління: навч. посіб. 2-ге вид. К.: Центр учбової літератури, 2011. 440 с.
3. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. К.: Знання, 2006. 366 с.
4. Тарнавська Н., Напора О. Стратегічний менеджмент: практикум: навч. посіб. Тернопіль: Картбланш; К.: Кондор, 2008. 288 с.
5. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2004. 699 с.

МОДУЛЬ 3. ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

1. Омеляненко Т. В. Операційний менеджмент: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2009. 478 с.
2. Капінос Г. І., Бабій І.В. Операційний менеджмент: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 352 с.

МОДУЛЬ 4. ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

1. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент: підруч. / П. П. Микитюк, В. Я. Брич, М. М. Шкільняк, Ю. І. Микитюк Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2019. 518 с.

**SYLLABUS /ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ (ФАХОВОГО) ДЛЯ
ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

- Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник / За ред. П. П. Микитюка. Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.
- Інноваційний менеджмент : навч. посібник / Л.І. Михайлова, О.І. Гуторов, С.Г. Турчіна, І.О. Шарко. Вид. 2-ге, доп. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 234 с.

E. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

МОДУЛЬ 1. МЕНЕДЖМЕНТ

- Бутко М.П. Теорія прийняття рішень. Підручник затверджений МОН України: 2015, 360 с.
- Василенко В.О. Ситуаційний менеджмент: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2013. 241с
- Кігель В.Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці. К.: ЦУЛ, 2013. 202 с.
- Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2008. 240 с.
- Лугова В.М., Голубев С.М. Основи самоменеджменту та лідерства: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 212 с.
- Селютін В. М. Самоменеджмент : навч. посіб. Х. : ХДУХТ, 2017. 206 с.

МОДУЛЬ 2. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ

- Череп А. В., Сучков А.В. Стратегічне планування і управління : навч. посібник. Київ : Кондор, 2011. 334 с.
- Мартиненко М. М., Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент : підручник. К. : Каравела, 2006. 320 с.

МОДУЛЬ 3. ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

- Операційний менеджмент: практикум / О.М. Овдіюк, М.М. Тимошенко, А.М. Пивовар, П.В. Пивовар. Житомир: ЖНАЕУ, 2015. 156 с.
- Чорна М.В., Смірнова П.В., Бугріменко Р.М. Управління витратами: навч. посіб., 2017. 166 с.
- Іванов М.М. Комазов П.В. Операційний менеджмент: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 368 с.
- Васильков В.Г., Василькова Н.В. Організація операційної діяльності підприємства: підручник К.: КНЕУ, 2015. 502 с.
- Яковлев А.І., Сударкіна С.П., Ларка М.І. Організація виробництва: підручник. Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. Харків: НТУ «ХПІ», 2016. 436 с.

МОДУЛЬ 4. ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

- Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 448 с.
- Антонюк Л.Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: Монографія / Л.Л. Антонюк, А.М. Поручник, В.С. Савчук. К.: КНЕУ, 2003. 394 с.
- Інноваційний менеджмент : навч. посібник / С. В. Гарбуз, Т. Є. Пенкіна, Л. М. Хоменко, Т. О. Соболева. Електрон. текстові дані К. : КНЕУ, 2013. 667 с.

F. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Для успішного засвоєння освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії вступники до аспірантури повинні мати ступінь магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі загальних нормативних («Філософія», «Методологія наукових досліджень», «Основи економічних знань» тощо) та спеціалізованих фахових дисциплін. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

G. THE STRUCTURE OF THE EXAM PAPER/СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Екзаменаційний білет містить 5 теоретичних питань.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № ____

- Внутрішнє середовище організації та його складові
- Елементи операційної системи: підсистема забезпечення, трансформуюча підсистема та підсистема планування і контролю
- Типи інноваційних стратегій
- Методи обґрунтування управлінських рішень в умовах невизначеності
- Стратегічна позиція підприємства та стратегічні зони господарювання(СЗГ): поняття та характеристика

H. EVALUATION CRITERIA/КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі іспиту.

Складання фахового вступного випробування максимально оцінюється у 200 балів.

**SYLLABUS /ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ (ФАХОВОГО) ДЛЯ
ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання екзаменаційного білету однакові для кожного з п'яти питань.

Кожне питання оцінюється за наступними критеріями:

180-200 (відмінно) - глибоке розуміння суті поставлених запитань (як з теоретичної, так і практичної точок зору); вміння давати послідовні, чіткі, обґрунтовані, логічно побудовані відповіді на питання;

140-179 (добре) - володіння окремими питаннями; вільне оперування понятійним апаратом з окремими неточностями; в окремих випадках порушення внутрішніх логічних зв'язків; добре орієнтування у поставлених запитаннях, проте не можливість обґрунтувати свою точку зору науковими та нормативними джерелами;

100-139 (задовільно) - задовільне знання ключових питань дисциплін; у цілому правильна, проте недостатня аргументація власної позиції під час відповіді; недостатня обізнаність у сучасних теоретичних положеннях, порушення логічної послідовності під час відповіді на додаткові та уточнюючі запитання; неспроможність вільно оперувати матеріалом, осмислювати його та пов'язувати із суміжними питаннями (проблемами);

менше 100 (незадовільно) - незнання ключових питань дисциплін; наявність неприпустимих помилок у відповідях на основні та додаткові питання; нездатність логічно викладати матеріал; незначне володіння понятійним апаратом; нездатність відповідати на уточнюючі запитання.

За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури Приймальна комісія ухвалює рішення щодо кожного вступника на основі конкурсної системи.

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Затверджено рішенням кафедри управління бізнесом Навчально-наукового інституту управління та бізнес-освіти Державного університету економіки і технологій - протокол № 14 від 05.06. 2023 року.

Погоджено Науково-технічною радою Державного університету економіки і технологій – протокол № ____ від ____ року.

Укладачі

 Т.ПЕТРИШИНА
 В.МАКАРЕНКО
 Г.АНДРУЩЕНКО

Рекомендовано до затвердження:

Кафедрою управління бізнесом

Протокол № ____ від ____ 2023 року

В.о. завідувача кафедри

 Т.ПЕТРИШИНА

Погоджено:

Науково-технічною радою Державного університету економіки і технологій

Протокол № ____ від ____ 2021 року

Голова Науково-технічної ради

 С.ГУШКО

Затверджено:

Вченою радою Державного університету економіки і технологій

Протокол № ____ від ____ 2023 року

Голова Вченої ради

 А.ШАЙХАН